

**Oświadczenie złożone
przez senatora Romana Ludwiczuka
na 73. posiedzeniu Senatu
w dniu 31 marca 2011 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bogdana Zdrojewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W ostatnim czasie miałem możliwość zapoznać się z apelem wystosowanym przez Akcję Wyborczą Polaków na Litwie w sprawie działań podjętych przez parlament litewski, a dotyczących przyjętej nowelizacji ustawy o szkolnictwie. Zmiany te zmierzają między innymi do obowiązkowego wprowadzenia w szkołach dla mniejszości narodowych części przedmiotów w języku państwowym, likwidacji w pierwszej kolejności szkół dla mniejszości narodowych w małych miejscowościach, w przypadku, gdy funkcjonuje tam już szkoła litewska i do ujednoczenia egzaminu maturalnego i programu nauczania języka litewskiego. Efektem tych zmian jest doprowadzenie do sytuacji, w której język litewski będzie obowiązywać jako język ojczysty, bo właśnie w nim przeprowadzane są egzaminy maturalne.

Mniejszość Polska na Litwie liczy około 235–300 tysięcy osób. Polacy są najliczniejszą mniejszością narodową na Litwie, gdzie stanowią około 6,7% ludności tego kraju. Mieszkają głównie w Wilnie i w zwartym osadnictwie w rejonach wileńskim, solecznickim, święciańskim i trockim (gdzie w rejonach solecznickim i wileńskim stanowią większość lokalną).

Funkcjonowanie szkół wszystkich szczebli, w których nauczano w języku polskim podstawowych przedmiotów, stanowiło przejaw pielęgnowania polskości. Nie należy zapominać, że placówki szkolne na obczyźnie w wielu przypadkach nie są postrzegane jedynie jako miejsca dydaktyczne, ale także jako centra kulturalne, w których podtrzymywana jest pamięć o dorobku polskich przodków, bo poza celami edukacyjnymi szkoła ma także wychowywać i wielokierunkowo rozwijać uczniów. Istnienie szkolnictwa polskiego na Litwie ma bardzo głębokie korzenie i niejako spaja mniejszość polską zamieszkującą obszar tego kraju.

Sprawy mniejszości polskiej poza granicami kraju są mi bliskie tym bardziej, że w Senacie RP pełnię funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

W związku z powyższym przedstawionym zjawiskiem, które dotyka Polaków mieszkających na Litwie, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o przeanalizowanie zagadnienia.

Roman Ludwiczuk